

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

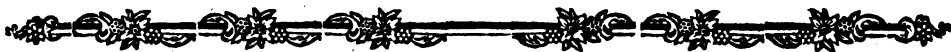

472

DE
COLORIBUS
CARMEN

REVERENDI PATRIS
IGNATII WILCZEK

NUPER
E SOCIETATE JESU PRAESBYTERI
PROVINCIAE POLONAE.

FRANCOFURTI ET LIPSIAE

MDCCLXXVI.

29436.e.3

Res jucunda color; sed qui, dum lumina poscit
Excruciat mentes: et dum solatia tanta
Totque voluptates, veneres tot, totque lepores
Exhibet ante oculos; animis se prorsus opacat:
Hoc ut jure, voces fugientem rite colorem.
Sed conjecturae; sed opinamenta sophorum
Illius excutiunt latebras; vehementius instant;
Urgent, vestigant, affectanturque fugacem.
Langvidus et vivax radiorum motus, et ictus
Acrior et pigrior, lucis quem spicula nostris
Infigunt oculis: simul umbrae mixtio; sive
Largior aut minor in medio, interceptio lucis
Dant jucunda oculis spectacula mille colorum.
Hos, prout in medio spectandos se aëre praebent:
Vulgo apparentes Physici dixere: fugaces
Rectius appelles. Tibi quos ex ordine, paucis
Versibus expediam. Trinum en systema colorum:
Queis mare, queis tellus, ignis, queis pingitur aether!
Blandum opus audenti fer opem, DEUS optime, vari,
Atque tuis radiis nostros incende colores.
Quid color est albus? tenuissima stamina lucis
Quorum, dum feriunt oculos est vividus ictus.
Fortibus atque adeo radiis tantummodo constat:
Et quibus admixtum nihil est umbrae; color albus.
Fortibus et flavus, sed langvidioribus albo
Absque ullis tamen insertis componitur umbris.
Ex radiis pariter vivacibus atque citatis
Nascitur in medio rubeus color: at quibus una
Multae, cum radiis, insunt langventibus, umbrae.
Quippe heberant lucis radios fumi atque vapores
Et varii succi, quibus est foetissimus aër:
Et per quos radii lucis vibrantur ab astris.
Dant viridem, radii moderata vibratio quaedam
Et moderata umbrae quaedam caligo, colorem.
Langvidior viridi vibratio, et amplior umbra
Coeruleum gignunt. Violis color aemulus, umbrae
Plus etiam recipit radiisque remissius instat.
Aequo plus umbrae, justoque remissior ictus

Si radii insint: sic; ut vibratio nostros
 Segnius irritet sensus; atratus habetur
 Hinc color, aut fuscus. Primi viden' unde colores
 Septem! Sexcenti reliqui nascuntur ab istis.
 Nec male procusum, quod do systema, putato
 Multis hoc Physici firmant rationibus. Albus
 Quod color e radiis constet vivacibus; inde
 Non male conjectant, quod summe lumina nostra
 Is color irritet. Paulo minus illa lacescit
 Sangvineus; flavus minus; et viridis minus istis:
 Coeruleus minus omnibus his; minimumque nigrescens.
 Obvia quod rursus docet experientia. Solem
 Intentis oculis, specta tantisper in ortu,
 Aut occasurum, nimio ne lumine laedat
 Lumina. Tum clausis oculis advertiro mentem.
 Vivida continuo tibi sese solis imago
 Ante oculos fistet, solemque videre putabis
 Te, clausis oculis, qui primum luce nitebit
 Albescente, dein rosea, croceaque subinde,
 Denique coerulea, donec vanescat, et atrum
 Desinat in spectrum. Postquam vestigia nempe
 Luminis illi fibris delentur, hebentque
 Nervi oculi, radiis non amplius icti.

Fortibus e radiis rubeum constare colorem,
 At quibus umbrarum plus, interponitur, aequo
 Si pergis dubitare: rogi, dum concipit ignem
 Attentis oculis variantem fuspice flammam.
 Ut, viden' illa rubet surgentibus undique fumis
 Ut, flavet dein discussa caligine fumi
 Nonnihil? ut demum resplendet lumine claro
 Albescens, penitus pulso fusoque vapore?
 Nempe ruber color est radiorum fascis in urbem
 Fortiter actorum, sed quorum reddit inanes
 Non paucos, vapor et fumus, qui spargitur omnem
 Latius in partem; lignum dum concipit ignem:
 Dumque superficiem lignorum, flamma praeurit
 Tum etenim fumus multos, multosque vapores
 Luminis absorbent radios, alioque reflectunt.
 Ast ubi corripitur flammis pars intima trunci,
 Protinus e rubeo, vivax color emicat albus.

Scilicet

Scilicet exactis fumis, fusoque vapore
 Fortius impellit radios vivacior ignis.
 Haec quoque causa facit, cur sol rubicundus in ortu,
 Et ruber, occiduas cum se se mergit in undas
 Sensibus apparet. Subtilia stamina lucis
 Offendunt obices, longis in tractibus aurae
 Halitibus foetae, foetaeque vaporibus. Isti
 Avertunt multos radios et in avia flectunt.
 Hos hebetant, illos spoliant pernicipibus alis.
 Quosdam avidè forbent, caecisque meatibus abdunt.

A magis atque minus crebris impulsibus, intra
 Unum momentum factis per stamina lucis,
 Nonnulli satius repetendos esse colores.
 Censent, seque soni bella puritate tuentur.
 Nempe velut variis a pulsibus atque tremore
 Aeris, impressis auri; sonus omnis habetur
 Et genus omne soni, flexus modulique canori.
 Sic color e variis radiorum pulsibus, ortum
 Omnis habet, seriemque: ac nonnisi luminis ictu
 Pulsibus et reditu numerofo, absolvitur omnis.
 Et sane si certa potest vibratio fluctus
 Aerei, tot diversas vocesque sonosque
 Edere; cur nequeat lucis vibratio certa
 In fibris oculi varios formare colores?
 Sique frequentali pulsus nimis, atque repulsus
 Aerei per tempus idem, vivacibus aures
 Vocibus atque sonis complent, valideque laceffunt:
 Quidni perstringant oculos vivace colore
 Luminis impulsus, quorum aequo crebrior ictus?
 En singillatim quam ratione colores
 Expediant! color, illi, candidus, ajunt;
 Est situs in radiis, quorum creberrimus ictus,
 Per breve tempus idem nervos fibrasque lacescit.
 Itque reditque frequens radiorum fascis et ille
 Qui rubrum extundit, fibras quatiendo, colorem:
 Rarior at paulo tamen istius atque prioris
 Intra tempus idem nervis infigitur ictus.
 Parcius ingeminant pulsus ea stamina lucis;
 Quae flavam pingunt; his rursus parcius illa
 Quae viridem ducunt speciem: sic caetera porro.

Nec varios adeo pingi mirere colores
 Per lucis radios, natura simillima quorum est.
 Nam si chorda eadem plus tenfa minusve, tot edit
 Icta sonos: cuius pronum est deducere, quinam
 Indolis ejusdem tenuissima stamina, nostris
 Tot pigmenta oculis possint offerre videnda.
 Attamen incassum numerum quis perget inire
 Uno momento quoties feriantur in albo
 Nervi oculi? in rubeo quoties; flavoque colore?
 Nam si nemo potest alternos aeris icti
 Impulsus, quando ille sonos nostrae imprimit auri,
 Enumerare quis est lucis qui supputet ictus:
 Aere, quae tanto repetit velocius illos;
 Quanto est mobilior quantoque minutior isto?
 Alit satis est, quod uti numerosa vibratio, facta
 Aeris in liquido genus adferat omne sonorum;
 Haud aliter lucis vibratio talis; ut ictus
 Luminis et pulsus numero quodamve lepore
 Secum conspirent; genus efficit omne colorum.
 Distat ab hoc gemino longe, systema politum
 Magni *Newtoni*, nostro quod perplacet aevo.
 In duci varios radii septemplex ictu
 Sed plane ratione nova, putat ille colores.
 Tincta colore velut nativo stamina lucis
 Ceu fascies septem radiorum existimat esse
 Diversi plane generis, differreque secum
 Non motu, sed natura, qua nonnisi ritu
 Dissimili penitus, possunt regeri atque refringi.
 Nam qua lege ruber radius reflectitur atque
 Frangitur; hac viridis regeri nequit, atque refringi.
 Ac licet assumpti, causas, discriminis inter
 Fasciculos lucis, meliore in lumine nunquam
 Collocet: imo istas nec demonstrare laboret
Newtono, coloratis radiis tamen omnia pingi
 Pugnat, et ex mixtis secum, diversa colorum
 Praeberi nostris oculis, spectacula censet.
 Quodsi vere aperit *Newtono* mysteria lucis.
 Existunt septem radiorum hoc ordine fascies:
 Primus nempe ruber; dein aureus; excipit istum
 Flavus; et hunc viridis: viridi vicinus habetur

Coeru-

Coeruleus : sextum numerum color Indicus explet.
Ultimus in serie violis color aemulus exstat.
Hi pigmenta velut, tot sunt, quae cuncta colorant.
Nec tamen hinc fuco velut illita corporaingas
Id; quanam fiat ratione docebimus infra.
Porro vehit radius proprium sibi quisque colorem
Nec focios spoliat : sed nec spoliatur ab ipsis
Immixtus turbae : quamvis tunc lumina fallat
Ac veluti personatus discurrat agatque
Quique ruber fuit aut viridis, se se exhibet album.
Exiit, exceptus vitreo sed prismatico, larvam :
Et se visendum propria sub imagine praebet.
Nam radii lucis vitreum per prisma refracti
Hoc se, quem supra memoravimus ordine produnt.
Inde colorato lucis pro flamine ducit
Neuto argumentum princeps, a prismatico usu
Et sane multum facit ad systema tuendum
Prismatico auxilium : multum experientia constans
Vicanos, a *Newtono* captata per annos ;
Ac a sexcentis hodieque pericula facta
Mirifice semper sibi consentanea. Namque
Stamina rubra ; rubri tantummodo : flava ; coloris
Flavi duntaxat ; vitreum per prisma refracta
Sensibus in nostris speciem constanter adumbrant.
Coerula, coerulei : viridis, viridantia solum
Extundunt sensum : violis cognomina, tantum
Pigmenti speciem, violis, cognominis edunt.
Ac licet hos fasces per prismata plura refringas,
Hunc tamen aeterna servabunt lege tenorem.
Nec rubeus, viridis radii tibi pinget ideam :
Nec flavus, rosei, nobis sensum ingeret unquam.
Languerunt equidem fracti per prismata multa
Lassatique suum perdent jubar, atque vigorem
Non tamen, amisso, speciem, discrimine, perdent.
Prismatico se junctos radios, si denique vitro
(Quod septem dicunt) coacerves ; candidus extat
Hoc, color, in spatio quo se se tela decussant
Luminis, atque intercidunt et in avia vergunt.
Haec vero plane docet experientia, nasci
Ex septem junctis mixtisque coloribus album

Ut

Ut proin is nequeat simplex et primus haberi
 At nisi simplicium confusio summa colorum.
 Candidus inde color radiorum inconditus ordo est
 Quodsi primitiæ certa ratione jugentur
 Inter se radii, quin confundantur in unum;
 Ordine sed, bene composito velut agmine nostros
 Incurfent oculos; tot spectra coloris amoena
 Totque venustates pingent; quot schemata posunt
 Esse; quibus secum sunt lucis idonea septem
 Stamina: conjungi, mixtum genus unde colorum est,
 Non secus ac vocum et scripturae elementa notaque
 Innumeros libros et pulchra volumina constant.
 Aut velut ex junctis elementis pondere certo
 Mensuraque statâ, coalescunt omnia prorsus
 Corpora composita; a Physicis, quae mixta vocantur.
 Inter primigenos, album nigrumque, colores
 Esse recensendos non censet *Newton*; quod albus
 Septem simplicium mera sit permixtio, ut ante
 Diximus. Atratus; mera sit defectio lucis.
 Sed nigrescentem, solida ratione, colorem
 Ostendam deinceps defectu lucis oriri,
 Ecce coloris habes triplex systema fugacis!
 Quae tamen e tribus his sententia consona vero
 Sit magis, incertum est: certum tamen esse videtur
 Luminis a radiis varia ratione vibratis
 In medio nasci cunctos utcunque colores.
 Haecenus in medio, quid sit color, aere dixi
 Num age cum Physicis sectemur mente sagaci
 Quid sit in objectis rebus? Pigmenta, ne fixa
 Aut fuci quidam stabiles; sunt illita cunctis
 Corporibus; varias, quae visa coloris ideas
 Mentibus ingenerent nostris? an nullas in ipsis
 Rebus inest fucus? sed tantum luce refracta
 Rebus ab objectis varie, varietate regeſta
 In nostros oculos, genus omne coloris adumbrent
 Corpora; quae nobis infecta colore videntur?
 Atque, colorato tales in corpore fucos;
 Quales apparent, non esse; sed omnia pingi
 Luminis auxilio varia ratione reflexi,
 Argumenta probant firmissima: certaue res est

Jam

Jam Physicis hodie: nec doctior ambigit illus.
Ludimur incauti! Si sensibus, ergo puremus
Judicibus, quæsdam velut illita corpora fucis!
Corporis umbrosi variis contextu figuris
Summa superficies variisque referta minutis
Particulis, cubicis, polygonis atque rotundis,
Flexilibus, rigidis, duris et mollibus, hirtis,
Laevibus et scabris: majore, minoreque lumen
Vi, reflectendi natis: majoreque lucem
Vi refringendi donatis, sive minore:
Innumeris demum discissa meatibus: omnes
Absolvit (prout sunt ex rerum parte) colores
Induet innumeras species formasque colorum
Quæque superficies cujusvis corporis; apte
Si varios illi plexus inducere noris.
Coeruleum flavumque vitrum contusa minute;
Marmor item nigricans: abeunt in pulveris albi
Congeriem, nullo quantumvis illita fuco
Quin et atramenti, dum bullat candida spuma est.
Testaque cancrorum paulo subnigrior ante
Cocta rubet: fufis, fuerat quibus obsita passim
Particulis luteis, undae virtute calentis.
Ut tamen immutes in opaco corpore vultum
Non satis est plexum spectatis partibus ejus
Sensilibus variare; sed est varianda secundum
Particulas minimus pars corporis extrema. Carbo
Crasius attritus non exuit inde nigrorem
Seque minutatim concidi non sinit. Atrum
Dum contra marmor, quia se se in frustra friari
Exiguae molis patitur; candore nigrorem
Mutat. Constat enim sudburis atque rotundis
Particulis; sed quæis, dum sunt in marmore vinctæ
Cruſta luti quædam; multum quoque faecis adhaeret;
A quibus hauritur radiorum copia major.
Nec magnus labor est imprimis mille colores
Absque colore novo liquidis inducere massis.
Gallarum nucibus saturatum fume liquorem;
Ramentis, alium chalcanti fume subactum:
Limpidus en liquor est, expersque coloris uterque!
Aut certe modicum viret unus; nigricat alter

B

Per.

Perspicuus tamen hic, lumen transmittit et ille
 Ergo age perspicuos secum confunde liquores
 Momento citius tinctura nigerrima surgit.
 Nempe nucis Gallae corpuscula, pulvere mixta
 Chalcanthi, villis se complectuntur et hamis
 Addensam masam: locupletior inde negatur
 Luci aditus septis clausisque meatibus intra
 Particulas liquidi: vel certe partibus opplent
 Flexilibus liquidum, quae lucis stamina forbent.

An quae forbent lucida tela.

Hinc interceptis radiis compluribus, humor
 Nigrescit: nigror est etenim defectio lucis.
 Ast age aqua forti pigmentum dilue triste
 Protinus existet pellucidus humor ut ante.
 Fortis aquae partes cuneis, obsepta revellunt
 Ostiola humoris caeci, referantque canales
 Se, quibus insinuant tenuissima stamina lucis.
 Nasclitur hinc usus, facili feliciter arte
 Quo maculas atramenti detergere possis,
 Et chartae asperfas scite delere lituras,
 Quin vities chartam, scalpas radasque fricesque.
 Fortis aquae aliquot guttis tenuem imbue plumam
 Sic tincta pluma nigricantem tinge lituram
 Protinus absterfa redit ecce nigredine candor!
 Si tamen infectae fuerint pinguedine quadam
 Haec maculae, nil fortis aquae vis mira juvabit
 Nec sublata semel chartis albedo redibit.

E violis masam medicinae lege paratam
 (Syrupum medici dixerunt) dilue limpha
 Perspicua: violas imitabitur unda colore:
 Huic acidum misce, quod nitri spiritus audit:
 Continuo rubeum violacea limpha colorem
 Induet à nitro. Quod si jam jamque rubentem
 Alcalico sale perspergas, rubra limpha virescet.
 Et lignum Brasilum rubeo fucō inficit undam
 Haecque superfuso, subito flavescit aceto:
 Cui si Mercurii (sic dicta) solutio, rursus
 Cum distillato super infundatur aceto
 Candidus existet lactique simillimus humor.
 Haec satis coineunt: textura, mole situque

Non-

Nonnisi diversis, certa ratione paratis
Ad radios varie regerendos luminis : omnes
Ut sunt rebus in objectis, constare colores.
Quid quod et à caecis queisdam mortalibus, ipso
Tactu discretos, accepimus esse colores.
Namque coloratos, ubi pollice et indice, pannes,
Taeniolasque probe tentarunt, prodere fucum
Jussi; probebant proprium cujusque colorem.
Nec sunt in capto, crebro, tentamine lapsi.
Quod quinam fieri quaeso potuisset; opaci
Corporis, in varia textura, mole, situque
Si color haud esset situs? ut monstravimus usque.
Quodsi nonnullis licuit distinguere caecis
Diversos tactu plexus, queis corpora firma
Ad reflectendum redduntur idonea lumen
Sic; ut diverso videantur tincta colore:
Non male; qui plexus: quaenam pigmenta videnda
Objiciant oculis? animo scrutabimur. Ergo
Tincta colore albo spectantur corpora, quorum
Summa superficies est passim texta rotundis
Particulis, rigidisque simul, quae lucida tela
Fortiter in cunctas regerunt absque ordine partes:
Paucaque forbillant. Tunc diversissima quippe
Sic semel atque simul radiorum spicula pulsant
Ac feriunt oculos; ut puncto temporis uno
Impresfos nequeant oculi discernere pulsus
Tot sibi dissimiles. Hinc perturbatio talis
Nascitur in fibris oculorum; qualis in aure
Sentitur fremitus; cum clamor tollitur ingens
A multa turba: tremulo concussa tumultu
Aura sonat, vasto miscentur in aere voces
Confusaeque simul nostras funduntur in aures.
Sic niveus color exoritur. Caecata nigrore
Corpora visuntur, quae lucis spicula rara
In nostros regerunt oculos, compluribus haustis.
Flexilibus minimis etenim cum partibus extra
Sint contexta, cavisque anfractibus aequo
Crebrius, intus hient, quam plurima stamina forbent.
Eminus, in domibus patefactas cerne fenestras!
Tot nigra nonne tuis se se spectanda quadrata

Obijciunt oculis ; quod luminis ostia longo
 Ordine stant, retro valvis vitrisque reclusis ?
 Scilicet illapsum per aperta foramina lumen
 Largius ingreditur parceque reuertitur inde
 Sorbetur caecis potior pars quippe latebris.
 Sic nigricant aditus specuum ; sic quaeque cavernae
 Sic densae silvae : sic nigricat eminus umbra :
 Noctequae concubia nigricant ita corpora cuncta.
 Hinc bene Virgilius : nox abstulit atra colorem.
 Forte quis objiciat quam plurima corpora secum
 Conspirare situ et plexu, differre colore :
 Et contra distare situ ; distareque textu
 Esse superficie, toto imo, dispare, coelo :
 Consentire tamen secum certareque fuco.
 Lac, plumae cygni, calx, lilia, tela, papyrus
 Lana, nives ; sibi sunt candore simillima nonne ?
 Quam tamen est plexus diversus in omnibus istis ?
 Contra album marmor ; nigrumque simillima numquid
 Exteriore sibi plexu sunt corpora ? quantum
 Illa colore tamen distant ! sed in hisce necesse est
 Corporibus duplicem recte distinguere plexum.
 Sensibilem textum differre fatemur in albis
 Corporibus : lana, tela, nive, lacte papyro
 At vero plexus, qui sensum suffugit omnem
 Quique superficiem summam definit et ex quo
 Tracta modis variis regeruntur stamina lucis
 Consimilis, vel par his omnibus insit oportet ;
 Quae apparent albo veluti circumlita fuco.
 Ex adverso autem nigrescens marmor et album
 Conveniunt equidem specie plexuque cadente
 Sub sensus : at enim sunt diversissima texto
 Atque superficie, quae lucida tela repellit.
 Plenius haec, quo perspicias adverte quod uni
 Exiguo puncto radiorum millia mille
 Respondere queant. Tam sunt subtilia lucis
 Stamina ; totque modis et tot rationibus apta
 Vibrari, celerare vias ; percellere sensus
 Flecti, diffundi, regeri, findi, atque refringi
 Quot vix angustis animis effingere fas est.
 Jure, Geometricis radios componere possis

Line-

Lineolis, ex quæ coalescit linea curva
 Nam quot in hac flexus, quot partes, puncta quot arcus,
 Tot numerare fere radioſo in falce licebit
 Anguloſos, curvaturas; tenuiſſima fila.
 Hæc animo reputans; ſi ſpectes inſuper illud:
 Quam variis diſciſſa poris, tornata figuris
 Quamve minutatim corpuscula texta ſuperne
 Promineant quovis in corpore; ſpicula lucis
 A quibus acta retro, late ſparguntur in orbem:
 Non te ſolicitum torquebit cura moleſta,
 Unde ſit in rebus variantia tanta colorum,
 Infinita imo diſcrimina tute coloris
 Rebus in objectis debere extare docebis.
 Illita pigmentis, apparent corpora, rubris
 Summa ſuperficiæ quorum eſt ita texta; rubentes
 Ut radios regerat reliquis cumulatiuſ omnem
 In partem: croceo pallore imbuta videntur
 Quæ croceos radios potiori parte reflectunt.
 Corpora, quæ regerunt ex ſe viridantia lucis
 Stamina plura aliis, fuco vernante viſceſcunt.
 Coeruleo demum pigmento tincta coruſcant
 Corpora, quæ numero reliquis majore remittunt
 Coeruleos radios, aliis ſitientiuſ hauſtiſ.
 Veſtitum violis corpus ſpectabitur, ex quo
 Multa reflectuntur violacea ſtamina lucis.
 Sic ſit ſimplicium ſeptem, tinctura colorum.
 Sed neque compoſitoſ labor eſt cognoscere fucos
 Huic; Symphoniaci, qui cantuſ chromata novit
 Septem ſimplicibuſ conferre coloribuſ apte.
 Luminis atque ſoni tanta eſt cognatio nempe!
 Aeris alterno pulſu ſonus editur omniſ
 Luminis alternis, color, ictibuſ, emicat omniſ.
 Ocyor aut pigrior, per punctum temporis unum
 Aeris appulſuſ variat voceſque tonuſque:
 Plusque minusque frequenſ momento temporis uno
 Luminis impulſuſ, mutat variatque coloreſ.
 Dat ſuaveſ numeroſa ſoni moderatio cantuſ
 Dat blanduſ, lucis numeroſa vibratio, fucos:
 In cantu baſiſ fundamentumque tonorum
 Eſt ſonus: unde ſuoſ ortuſ modulamina ducunt:

Si quoque pictores par est audire peritos
 Coeruleus basis fundamentumque colorum
 Est color, ex quo alii ceu fonte videntur oriri.
 Musica in arte, tono blande transitur ab uno
 Ad multos alios, donec redeatur eodem:
 Definit in varios color unus saepe colores
 Circuituque velut facto remigratur ad unum.
 Segnius insequitur modo pulsus in aere pulsus
 Nunc aliis alii pennis pernicious instant:
 Tardius excipiunt se se, modo luminis ictus
 Nunc alios alii pennis velocibus urgent
 Quanta soni; fucique videntur cognatio? fratres
 Appellare, sonum ut possis recte atque colorem.
 Porro superficies sic est aptata quibusdam
 Corporibus firma, ut nunc hos, nunc vibret illos
 Fasciculos lucis: roseos modo, nuncque virentes
 Et modo coeruleos, nunc illos temperet istis
 Pro vario positu radiorum, oculique videntis.
 Hic color apparens vulgo spurciusque vocatur.
 Hinc vero promptum est cuiusvis deducere; quia
 Colla columbarum miros a sole colores
 Mirificosque trahant anatum rutilantia colla.
 Aspice apicantem Phoebus radiante columbam
 Dum collum torquet, sinuat, convertit in orbem
 Dum fricat ungue caput, plumas dum vellicat ore
 Delicias jactare putes, veneresque colorum.
 Quot capitis flexus; nova tot pigmenta videnda
 Exhibet, Aureolis squammis circumlita collum
 Nunc effert: Roseis redimita pyropis
 Nunc rotat huc illuc. Virides imitante Smaragdos
 Fuco, nunc pingit, rutilo quem temperat auro
 Nunc apyroti instar flammis ractare videtur.
 Chaoniam volucrum gestare monilia credas.
 Sed vincit Pavo cuncta ornamenta colorum
 Isque venustates decora omnia colligit unus.
 En ut jactat opes gemmasque nitore lacescit
 Gemmeus ipse, suis maculis faculisque superbus
 Ut picturato modo terram firmate verrit
 Ut modo regali fastu et diademate turgens
 Erigit auratis violis spectabile collum:

Expli-

Explicat ad fastum stellatum syrma rotatque
Majestate gravis se se miratur amatque
Ac se spectandum circumspectantibus infert
En quot visendos in versicolore nitores
Syrmate se praebent, quot signa vicesque decoris!

At nusquam tot opes, veneres tot, totque lepores
Illecebrasque datur cernendi copia tantas.
Quot quantasque licet spectare per arva per hortos
Vere novo, varios dum ornat sua gloria flores.
O quis honos hortis! o quanta est gratia florum!
In queis comendis omnem natura laborem
In quibus ornandis rutilum sit prodigit aurum,
Argentumque nitens pigmentaque cuncta profundit.
Et quid quid decoris, quid quid resplendet honoris.
Hinc longe superant alborem, lilia, lactis
Narcissique nivem longe candore relinqvunt
Hic quoque caltha vincit fulgoribus aurum,
Hic rosa, purpureo, Tyrios splendore nitores
Despicit, et nihili facit ornamenta pyropi
Hic pariter Syrios imitata papavera luces
Extollunt caput et referunt de murice palmam
Suaviter hic fucis oculos demulcet ocellus
Multorum referens unus decora inclyta florum
Hic violae calices dulci ferrugine pingunt
Hic interstinctis tulipa coloribus, omnes
Provocat ad pugnam multis elata triumphis.
Sexcentique alii grato certamine flores
Pro palma pugnant secum, regnoque colorum.
Hi tamen ornatus; haec magnificentia tanta
Pompoque fucorum, quales in floribus usque
Vidimus: auxilio plexus, flexuque frequente
Luminis, in variis succis, queis vascula florum,
Et fibrae, tubulique tument, caecique canales:
Atque repercussa tantummodo luce, parantur.
Et sane spectare datur mirabile textum
Floris in articulis, structuraque tota stupenda
Hoc magis est florum, quo praestat quisque colore.
Turgent utriculi succis, crystallinus humor
Sanguinis in morem, per spiramenta fibrasque
Perque canaliculos, florum omnes irrigat artus.

Humor

Humor hic illapsae lucis tenuissima tela
 Molliter inflectit, scite dispergit, et acres
 Nonnihil emollit pulsus, dextreque reflectit
 In nostros oculos. Fertur moderatius inde
 Lumen, et in visum jucundius imprimit ictum.
 In suaves modulos radiis ita porro reflexis
 Refractisque, oculus fucis mulcetur ut auris
 Suaviter afficitur scito discrimine vocum.
 Sic quoque gemmarum mixti splendore colores
 Multiplici plexu et radii multiplicis ictu
 Suavia tot nostris oculis spectacula praebent.
 Gemmae etenim textae vitrei sunt prismatis instar;
 Quae lucis radios tam grata lege refringunt
 Denique quos natura, et quos pictura colores
 Inducunt; omnes ista ratione parantur.
 Ergo (quod monui) si rebus inesse putemus
 Consimiles fucos, quales mens nostra tuetur
 Quando coloratis mulcentur lumina rebus;
 Fallimur in cauti! tamen est innoxius error.
 At vero vitium si se virtutis honore
 Induat, et fuco (quod fit) nos ludat inani
 Pigmentisque, sui nobis inspirat amorem:
 Si spurio nos infatuent bona fluxa colore
 Decipimur miseri; et culpa nos inquinat error!
 O quantum in rebus fuci! mortalia quantum
 Pectora noctis habent! capimur fallace colore!
 Saepe boni specie, caeci, bona falsa caduca
 Praeferimus veris; miserabiliterque perimus!
 Nonne voluptates, et opes et gloria mundi,
 Sunt pigmenta velut toridem fucique fugaces?
 Aut velut unius vanissima somnia noctis?
 Nonne, boni vana virus sub imagine condunt?
 Nil tamen his homines in vita dentius optant
 Istaque Divinis audent praeponere rebus.
 O DEUS! humanae Lux o liquidissima mentis!
 Decipimur specie rerum! sunt illita fucis
 Plurima! Cimerias nubes tenebrasque resolve
 Mentibus in nostris, ut non ludamur inani
 Virtutis specie, spurioque colore bonorum!

